

Rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě ze dne 04.09.1962, sp. zn. 5 To 361/62, ECLI:CZ:KSOS:1962:5.TO.361.1962.1

Číslo: 12/1963

Právní věta: Z ust. § 41, 42 odst. 1 tr. zák. plyne, že pachatel tr. činu je zvláště nebez. recidivistou, která podmiňuje použití vyšší tr. sazby. Okolnost, že pachatel je zvláště neb. recidivistou, je tedy zákonným znakem tr. činu. Je proto třeba již v příp. řízení (§ 173 odst. 1 písm. c) tr. ř.) věc náležitě objasnit. Vyžádání tr. spisů o předchozím odsouzení obviněného je nutné k tomu, aby bylo lze zjistit, nejen povahu jeho tr. činnosti, ale i její závažnost. Pokud v příp. řízení takové šetření provedeno nebylo, je již tento nedostatek důvodem k vrácení věci prokurátoru (§ 188 odst. 1 písm. f) tr. ř.). Horní hranice tr. sazby odnětí svobody se zvyšuje u zvláště neb. recidivisty o jednu třetinu a je mu třeba uložit trest v horní polovině tr. sazby odnětí svobody (§ 42 odst. 1 tr. zák.). Jestliže vzhledem k tomu obviněnému hrozí uložení trestu převyšujícího 5 roků, musí mít obhájce již v přípr. řízení, (ust. § 36 odst. 3 tr. ř.) jakmile je dáno důvodné podezření, že obviněný je zvláště nebez. recidivPubl..

Soud: Krajský soud v Ostravě

Datum rozhodnutí: 04.09.1962

Spisová značka: 5 To 361/62

Číslo rozhodnutí: 12

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Obhajoba, Obžaloba, Okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby, Podvod, Recidiva zvláště nebezpečná, Rozkrádání majetku v socialistickém řízení, Vrácení věci prokurátorovi k došetření

Předpisy: 140/1961 Sb. § 8

§ 132

§ 169

§ 173

§ 188

§ 250 141/1961 Sb. § 36

§ 41

§ 42

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Obviněný je obžalobou prokurátora stíhán pro trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. c) tr. zák., šest trestných činů podvodu podle § 250 odst. 1 písm. a) tr. zák. a trestný čin pokusu trestného činu podvodu podle § 8 odst. 1, § 250 odst. 1 písm. a) tr. zák. Podle skutkových závěrů obžaloby v měsíci listopadu 1961 v restauraci si poručil nápoje v hodnotě 27,20,- Kčs a bez zaplacení utekl. Trestných činů podvodu se podle skutkových závěrů

obžaloby dopustil tím, že při předstírání různých skutečností podvodně vylákal na F 45,- Kčs, na R. 50,- Kčs, na S. 30,- Kčs, K. 50,- Kčs a G. 100,- Kčs. Dále se ve dvou případech pokusil podvodně vylákat na P. částku 40,- Kčs a na občance H. částku 60,- Kčs. Podle obžaloby dopustil se zažalované trestné činnosti jako zvlášť nebezpečný recidivista ve smyslu ustanovení § 41 tr. zák. Závěrem o tom, že obviněný je zvlášť nebezpečným recidivistou, je v obžalobě v podstatě odůvodněn jen poukazem na to, že byl již 5krát trestán pro majetkové trestné činy nepodmíněnými tresty odnětí svobody, které také odpykal.

Usnesením okresního soudu v Přerově byla věc vrácena prokurátorovi k došetření.

Krajský soud v Ostravě stížnost prokurátora zamítl.

Z odůvodnění:

Shora citované usnesení okresního soudu napadl včas podanou stížností prokurátor a v ní namítal, že soud I. stupně nedůvodně vrátil trestní věc proti obviněnému prokurátoru k došetření. Podle stížnosti prokurátora obviněný musí mítí obhájce v přípravném řízení tehdy, koná-li se řízení o trestném činu, na který mimo jiné zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje 5 let. V souzeném případě horní hranice nejpřísněji trestného činu, pro který je obviněný stíhán, činí právě 5 let. Nemusel proto mítí obviněný v přípravném řízení obhájce, a to ani přesto, že obviněný je v obžalobě označován za zvlášť nebezpečného recidivistu a tudíž podle § 42 odst. 1 tr. zák. horní hranice trestní sazby odnětí svobody zvyšuje se u něj o jednu třetinu a hrozí mu uložení trestu odnětí svobody v horní polovině takto stanovené trestní sazby. Podle námitek stížnosti prokurátora ustanovení § 42 odst. 1 tr. zák. se týká výměry ukládaného trestu, zatím co zásada pojatá v ustanovení § 36 odst. 3 tr. ř. je spojována se závažností trestného činu. Okresní prokurátor, poukazuje na uvedené stanovisko, navrhoval v závěru své stížnosti, aby napadené usnesení bylo zrušeno a soudu I. stupně nařízeno nové projednání obžaloby.

Podle názoru odvolacího soudu není stížnost důvodná a nasvědčuje tomu, že obžaloba se nevypořádala se všemi skutečnostmi odůvodňujícími závěr, že obviněný je zvlášť nebezpečným recidivistou. Z ustanovení § 41 a § 42 odst. 1 tr. zák. plyne, že okolnost, že pachatel trestného činu je zvlášť nebezpečným recidivistou, je okolností, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby. Okolnost, že pachatel trestného činu je zvlášť nebezpečným recidivistou, je tedy zákonným znakem trestného činu. Je proto třeba již v přípravném řízení v souladu s požadavkem ustanovení § 173 odst. 1 písm. c) tr. ř. věc náležitě objasnit i ve zkoumaném směru, tj. zda obviněný je zvlášť nebezpečným recidivistou či nikoliv. Podle ustanovení § 41 tr. zák. pachatel, který soustavně páchá úmyslné trestné činy téže povahy, ač již byl pro takové trestné činy vícekrát potrestán, považuje se za zvlášť nebezpečného recidivistu, jestliže uvedené okolnosti pro svou závažnost, zejména vzhledem k délce doby, která uplynula od posledního odsouzení podstatně zvyšují stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost. Náležité posouzení věci z hlediska cit. zákonného ustanovení vyžaduje došetřit ji vyžádáním trestních spisů o předchozím odsouzení obviněného, aby bylo lze zjistit, nejen povahu dřívější jeho trestné činnosti, ale i její závažnost, a aby bylo lze učinit spolehlivý závěr, zda takové okolnosti podstatně zvyšují stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost. Vzhledem k tomu, že ve zkoumané trestné věci v přípravném řízení takové šetření provedeno nebylo, je již tento nedostatek důvodem k vrácení věci prokurátoru k došetření podle § 188 odst. 1 písm. f) tr. ř. Teprve po náležitém objasnění věci ve vytkaném směru bude na prokurátoru, aby se zřetelem též k povaze a závažnosti zažalované trestné činnosti znovu uvážil, zda obviněný je důvodně stíhán též jako zvlášť nebezpečný recidivista.

Podle názoru odvolacího soudu soud I. stupně správně v odůvodnění svého usnesení poukazuje na to, že obviněný, který je mimo jiné zažalován pro trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. c) tr. zák., a který je v žalobě označován jako zvlášť nebezpečný

recidivista, měl mít již v přípravném řízení obhájce, a to alespoň do doby, kdy se přikročilo po skončení vyšetřování k seznamování obviněného s jeho výsledky, ježto tehdy již bylo důvodné podezření, že trestný čin spáchal jako zvlášť nebezpečný recidivista (§ 36 odst. 3, § 169 tr. ř.). S uvedeným stanoviskem prokurátora nelze se ztotožňovat. Jak již bylo výše uvedeno, okolnost, že pachatel trestného činu je zvlášť nebezpečným recidivistou, je zákonným znakem trestného činu. Z ustanovení § 41, 42 odst. 1 tr. zák. plyne, že okolnost, že pachatel trestného činu je zvlášť nebezpečným recidivistou je okolností, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby. Horní hranice trestní sazby odnětí svobody se zvyšuje u zvlášť nebezpečného recidivisty o jednu třetinu, a je mu třeba uložit trest v horní polovině takto stanovené trestní sazby odnětí svobody (§ 42 odst. 1 tr. zák.). Z uvedeného je zřejmé, že v daném případě při označení obviněného za zvlášť nebezpečného recidivistu, bylo by konáno řízení o trestném činu, za který mu hrozí se zřetelem na § 42 odst. 1 tr. zák. uložení trestu odnětí svobody převyšujícího pět roků, a že tudíž tento měl mít obhájce již v přípravném řízení, jak to má na mysli ustanovení § 36 odst. 3 tr. ř., a to alespoň do doby, kdy se přikročilo po skončení vyšetřování k seznamování obviněného s jeho výsledky (§ 169 tr. ř.), kdy již bylo odůvodněno podezření, že obviněný spáchal trestný čin jako zvlášť nebezpečný recidivista.

Bude proto na prokurátoru, aby po náležitém došetření věci v požadovaném směru znovu zvážil, zda obviněný je důvodně stavěn před soud jako zvlášť nebezpečný recidivista. Při řešení této otázky bude třeba přihlídnout mimo jiné i k tomu, že zažalovaná majetková trestná činnost z hlediska škody vyčíslené v penězích není nějak výrazná, a že škoda, resp. neoprávněné obohacení u trestného činu podle § 132 odst. 1 písm. c) tr. zák. představuje jen obnos 27,20,- Kčs. Přitom trestní zákon bez zřetele na § 42 odst. 1 tr. zák. na tento trestný čin stanoví trest odnětí svobody v trvání od šesti měsíců do pěti roků (§ 132 odst. 1 tr. zák.).